

Nick Brokhausen

Výsadek v džungli

Tajné operace speciálních jednotek ve vietnamské válce

OMNIBOOKS

Výsadek v džungli

Vyšlo také v tištěné verzi

Vyrobeno pro společnost Palmknihy - eReading

OMNIBOOKS

Nick Brokhausen

Výsadek v džungli – e-kniha

Copyright © Omnibooks, 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Copyright © Casemate Publishers, Nick Brokhausen, 2018

Translation © 2019 Daniel Dominik

ISBN 978-80-882-7422-3 tištěná kniha

ISBN 978-80-882-7423-0 ePub

ISBN 978-80-882-7424-7 Mobi

ISBN 978-80-882-7425-4 PDF

Nick Brokhausen

Výsadek v džungli

Tajné operace speciálních jednotek
ve vietnamské válce

OMNIBOOKS

2019

AUTOROVA POZNÁMKA

Tato kniha je první ze dvou detailně popisujících akce a zkušenosti malých skupin Američanů a jejich domorodých spojenců, které byly během války ve Vietnamské republice páteří pozemního průzkumu.

Jednotka, která je zde popsána, byla součástí MACV-SOG (Studijní a pozorovací skupina vojenské pomoci velení ve Vietnamu), jak se ne-nápadně nazývala. Malé průzkumné roty, které byly centrem aktivity, prováděly během osmi let své existence některé z těch nejdůležitějších misí války. Původně se koncipovaly jako jednotky schopné proniknout do srdce oblastí kontrolovaných severními Vietnamci jak v Kambodži, tak v Laosu, a v pár dalších raději neuvedených místech.

Během té doby v nich nebylo nikdy víc než třicet Američanů, a přesto byly nejlepším zdrojem informací o nepřátelských pozicích, a pro americkou armádu byly klíčové svou schopností dovést válku k nepříteli jak vzduchem, tak po zemi. Toho se dosahovalo použitím nových a inovativních technologií, ale také to hodně záviselo na schopnostech jednotlivých členů týmů používat taktiky tak staré, jako ty z francouzských a indiánských válek.

Během tohoto procesu dosáhly tyto malé jednotky úžasného rekordu a v historii americké armády se staly nejvíce vyznamenanými za statečnost. Ale stálo to hroznou cenou; počet zraněných a padlých v akci znamenal, že se životnost jejich členů počítala v řádu pár měsíců. Ty mise se dnes zdají být sebevražedné. Stejně tak vypadaly v roce 1970, ale přesto na ně tito muži chodili den za dnem se svými domorodými spojenci, mezi nimiž byli příslušníci kmene Montagnardů, Vietnamci a čínští Nungové, a čelili těmto výzvám s odvahou a odhodláním.

Po pádu Vietnamské republiky trpěli přeživší domorodci perzekuci a v některých případech masovým popravám. Centrální vláda pronásleduje menšinu Montagnardů i dnes tím, že jim bere jejich tradiční způsob života společně se zdroji jejich rodného kraje v horách Vietnamu

a Laosu. Zdá se, že komunistický režim je odhodlaný tyto skvělé lidi vyhladit.

Za jejich oddanost naší věci a všem zásadám, které považujeme za svaté, byli opuštěni kvůli politickým kompromisům, a kromě několika spolehlivých spojenců v této zemi, představovaných veterány speciálních jednotek, se stali dalšími oběťmi tyranie. Hrozná cena za jejich věrnost a oddanost službě nebude nikdy splacena.

Tito veteráni CCN (Command & Control North – největší složka MACV-SOG) představují různorodé skupiny. Někteří se vrátili domů a dělali to, co válku za válkou dělali naši předkové dříve. Začali tam, kde opustili své životy, stali se běžnými občany a pokračovali ve svých životech mimo armádu. Jiní pokračovali dál spolu a od té doby si vedli ve válkách a dalších konfliktech se ctí a odvahou. Další se dostali do mocných a vlivných pozic a jiní se stali základem americké společnosti. Průměrnými muži s rodinami, dětmi, hypotékami, láskami a obavami z prostého bytí.

Jiní takové štěstí neměli. Někteří hledali útěchu v láhvi a utápěli se v závislosti, aby otupili bolest z toho, že přežili, a zacelili hrozivě jizvy, které válka zanechává na naší duši. Další hledali útěchu v izolaci stranou od nároků společnosti. Ti jsou stále našimi oběťmi a jako bratři jsme s nimi stále v kontaktu, protože my jsme jediní, kdo jim opravdu rozumí.

Většina z nás kvůli věku a neúprosnému životu ztratila tu štíhlou tvrdost, kterou vám dá boj. Ale máme řadu společných znaků. Jsme šťastní každý den, že jsme naživu, protože to je dar, ne zátěž. Milujeme tuto zemi s vášní podobnou náboženskému zápalu. Přesto jsme občas zklamaní, jak zvláštní zájmové skupiny zneužívají systém s využíváním svobod, za které jsme se svými kámoši platili krví. Stále máme odpor k tyranům a povýšencům, které zajímá moc a peníze víc než to, co je správné a spravedlivé.

Existují nespočetné historky o lidech, kteří nás mylně považovali jen za bandu starých lidí, které mohou oblafnout nebo zastrážit. Přežili jsme válku díky naprosté útočnosti a vražedné účinnosti a některé věci se časem nezměkčí.

Jsme a vždy budeme bratry spojenými válkou a čistou láskou jeden k druhému, kterou mohou pochopit jen bojovní veteráni. Tito muži jsou mí vrstevníci a já jsem velice hrdý, že jsem jedním z nich.

V nedávné minulosti jsem měl to potěšení pracovat s novou generací

vojáků speciálních jednotek, jak důstojníků, tak řadových mužů. Tato země právě teď začíná vidět, co jsou tito jedineční muži schopní dokázat tváří v tvář nepřízni osudu. Nestačí jen říct, že jsme na ně hrdí. Pro nás, vojáky speciálních jednotek, je to způsob života, ne popis práce, a tento kodex chování ilustrují dnešní speciální jednotky.

Tato kniha je i holdem mým vrstevníkům. Nenapsal jsem ji jako „velký americký román“, ani proto, aby měli čtenáři dojem, že jsme byli giganti, rozsévající na bojišti smrt. Měli jsme své slabosti a rozhodně jsme měli své obavy. Všichni máme duchy, kteří nás tak či onak pronásledují, a jsem si jistý, že i výčitky, že jsme nebyli lepšími lidmi. Doufám, že to čtenáři umožní pohled do minulosti. Věřím, že mu to předá neuvěřitelnou sílu a k přežití potřebný krutý humor. Ale ze všeho nejvíc doufám, že čtenář odejde s pocitem, jak jsme šťastní, že můžeme předvést schopnosti našeho mládí. Jsem hrdý, že jsem členem toho nemytého, rouhavého, kmenového bratrstva, majícího radost, že je naživu.

PŘEDMLUVA

Znovu sním. Víím, že sním, protože vidím zalesněné svahy a kopce obklopující jezero. Vidím sluneční světlo tančící na vlnách, cítím tak jiskřivý a čistý vzduch, a cítím osvěžující vánek na přídi lodi. Ale víím, že je to iluze. Realita je šedivá mlha, protrhávající se v části mého podvědomí jako hlas ve větru. Odolávám tomu, protože nechci jít.

Chci zůstat zde, je to tak mírumilovné místo, tak vzdálené, že patří jinému místu nebo vzpomínkám někoho jiného. Chci zůstat tady, protože tu není krev a smrt, jen slunce a vody jezera, které mírně houpají lodí. Je to tak nádherné a klidné - tohle je domov. Obklopuje mě to jako teplé objetí. Ale nemůžu zůstat. Tuším, že mě probudí něco hrozného. Bojuji s probouzením a do středu pozornosti se vrací jezero, loď, a pocit domova. To dokážu. Dokážu se přinutit zůstat a vklouznout zpět do snu.

Nejsem tu sám; je tu se mnou můj bráška. Je to dobrý pocit. Má na sobě tu žlutou pláštěnku, kterou moje máma nenáviděla, protože v ní vypadal jako otrhanec. Je o dvě čísla větší než on, ale nosí ji vždy, ať je chladno nebo horko. Je to jeho šťastná bunda. Vždy v ní chytá ryby.

Na hlavě má vybledlou zelenou baseballovou čepici, výsledek příliš mnoha dnů na slunci za zadním oknem tátova auta. Také ji vždy nosí. Dokonce i na kilometr i víc může každý na první pohled říct, že je to podle těchto dvou věcí Ron.

Naklání se z přídě zády ke mně a ramena se mu chvějí, jako kdyby vzlykal. Natahuji se, abych mu zatřásl ramenem a uklidnil ho, a pokusil se zjistit důvod jeho zármutku. Když se natahuji vpřed, všímám si, že mám ruku a rukáv trička zakrvavené. Proč krvácím? Řízl jsem se při krájení návnady? Rukou se dotýkám jeho ramene a třesu jím; zanechává tam krvavou skvrnu. Stále vzlyká a slyším ho sténat. Jsem teď vystrašený. Nechci ho ranit; je to můj bráška. Čepici má pevně nasazenou na jednu stranu a je na ní tmavá skvrna. Otáčí se.

Tohle není můj mladší bráška. Je to Vietnamec a vypadá hrozně. Hlavu má rozseknutou jako meloun a na levé straně mu visí z očního důlku oční bulva. Natahuji se a strhávám mu bráškovu čepici z hlavy. Teď vidím to hrozné zranění zřetelněji. Otevřelo mu lebku a já hledím na odkrytý mozek. Dívá se na mne zdravým okem plným smutku. A já zjišťuji, že toho chlapce znám. Je stejně starý jako můj malý bráška, asi šestnáct let. Zním ho, protože jsem ho zabil. Vzal jsem polní lopatku a rozsekl mu hlavu skoro napůl. Chci ho znovu zabít, protože mě děsí, a chci z něj servat bráškovu oblečení, aby ho nemohl znesvětit, jako by jeho nošení bylo nějakou předzvěstí nebezpečí mému bráškovu i mně. Hledí na mne vyčítavě. Vzal jsem mu budoucnost a jeho sny. Navždy jsem si vzal sluneční svit a vůni vánku.

Pamatuji si, jak ten granát vybuchl přímo vedle mne. Srazil mě ze svahu dolů přímo na něj a další dva. Měl AK, typ 56. Já měl jen tu polní lopatku, kterou jsem se zoufale zakopával. Zabil jsem ho ze zvířecího strachu z nebezpečí. Po první ráně zaječel jako dítě. Praštil jsem ho znovu, abych utál jeho ječení, protože bylo jako nůž zabodávající se do mého zdravého rozumu.

Otáčí se ke mně a chytá mě za ruku. Je tak chladná, že až pálí. Snažím se odtáhnout, ale drží mě ocelovým stiskem, takže se nemohu uvolnit. Přestal sténat, dívá se na mne a zmrazuje mě svým jedním zdravým okem. Na rozdíl od hrůz v jeho tváři je tak klidné, že jsem jím uchvácen. Je tmavé a bez hloubky, jako žraločí, ale jaksi téměř teplé. Věčné. Otáčí se, vystupuje ze zádi lodi a společně padáme do tmavých vod jezera. Teď nechci uniknout. Tak nějak vím, že tam v té hloubce má pro mne zprávu, kterou musím znát. Nevím proč, ale musím ji znát. Klesáme hlouběji a já vidím slábnoucí světlo a vzdalující se stín trupu lodi.

Nemůžu dýchat a snažím se bojovat s hroživou touhou naplnit si plíce. Víím, že pokud to udělám, určitě do nich vdechnu vodu a utopím se. Při padání do temné vodní propasti mě pálí plíce a stále mě drží ve smrtícím sevření. Uvnitř hořím; bojuji. Nakonec už nemůžu déle zadržovat dech a zalapám v úsilí nabrat si do plic vzduch.

Probírám se zbocenéý potem a třesu se. Cítím napůl úlevu, že se to všechno odehrálo jen ve snu, a hrůzu ze snu samotného. Proč se vrací v mých snech na toto místo, na jediné místo, kde mohu nalézt nějaký klid, nějaký mír? Není to poprvé; přichází často a já se bojím snít o tom, že jsem v bezpečí doma, protože zde na mne bude čekat. Proč

mě nenechá na pokoji? Nadzvedávám pončo, abych pod něj dostal trochu vzduchu, a lehám si na kavalec. Jsem stejně lepkavý jako má postel. Propotil jsem prostěradlo i matraci. Vrávoravě vstávám, stojím tam a třesu se ve tmě. Šmátrám po malém nočním stolku vedle své postele a nacházím pistoli a cigarety. Sahám po podlaze, dokud nenajdu kalhoty. Natahuji si je, balím se do ponča a vycházím. Je horko a hvězdy jsou tak blízko, že se zdá, jako by se člověk mohl natáhnout a dotknout se jich. Cítím vůni moře; je teplá a slaná jako éterické luno přírody.

Zapalují si cigaretu a přitahují si pončo těsněji k tělu, protože je mi i přes horký vzduch chladno. Chvilí tam sedím. Nechci jít spát, aby znovu nepřišel ten sen. Přemýšlím a bezcílně chodím po rotě, dokud nezjistím, že jsem před chatou Yardů. Vzhlížím a ve stínu vidím ohýnek cigarety. Postava postupuje vpřed a já vidím, že je to Bong, starý muž. Je to šaman. Kývá na mne a oba si sedáme na schůdek verandy. Obklopuje mě pronikavý odér oleje na zbraně, vařených ryb, a toho všeho, co rozpoznávám jako montagnardský pach. Vytahuji si další cigaretu a nabízím mu jednu, ale vrtí hlavou a klidně se usmívá. Kouří svůj tabák Yardů balený v hrubém papíře, který používají; někdy ho balí do novin. Tabák je hrubý a čpavý a svým štiplavým ostrým pachem mě bodá do nozder.

Sedíme tam a sledujeme hvězdy a pár komet a jejich plamennou cestu do moře. Vstávám a otvírám dveře do tmavého interiéru. Tuhle noc budu spát tady, kde vždy hledám útočiště poté, co jsem měl špatný sen. Sem se nevrátí. Připraví pro mne houpací síť a budou na mne dohlížet. Je to legrační. Pokaždé, když mám nepříjemný sen, přicházím sem a ten starý muž je venku, jako by věděl, že přijdu, že jsem ztracený a zoufale hledám pomoc. Cítím se starý, ne, víc než to, cítím se starověký, jako bych musel nést nějakou hroznou zátěž. Nevím, jak bych mohl vypustit toho ducha z mého života, nebo proč ho musím nosit s sebou. Ale ten starý muž to ví. Je to můj ostrov, na kterém lpím, abych se neutopil ve strachu a smutku.

Tohle je skutečnost. Já jsem tu, starý muž je zde, a válka je tu. Musím přemýšlet o tom přízraku, o svém Jacobu Marleyovi, který mě straší až k smrti. Musím se vrátit a od začátku se snažit pochopit odkud a jak jsem tuhle cestu začal. Po dokouření cigarety jdeme dovnitř a nacházíme si místo v jedné z houpacích sítí. Spící postavy jsou oněmělé v polosvětle jediné hořící lampy. Když se ukládám do houpací sítě, jedna se vedle mne zavrtí. Je to Thua, ale neprobouzí se. Bong mi uka-

zuje, abych spal, a usazuje se na židli poblíž dveří. Jen tam tak sedí, jako by mě strážil před duchy, abych mohl spát. Ukládám se a začínám usínat. Musím si vzpomenout na začátek své cesty na toto místo. Musím v tom všem nalézt smysl a sejmout to břímě ze své duše.

Kapitola 1

CESTA DO MANDALAJE

Je dusno. Ve chvíli, kdy se otvírají dveře Boeingu 707, jenž dopravil svůj náklad melancholických duší do této bažinaté země chytře maskované jako národ bojující o svou existenci, do mne vráží vedro. Byl to typický vojenský letecký transportní charter s obvyklým chaosem, který začal na odletové základně skladu náhradníků v Oaklandu v Kalifornii.

Přijel jsem o tři dny později, než byl můj nástupní termín, protože jsem dokončoval svou třicetidenní dovolenou před nasazením se všemi těmi náznaky velkých změn. Byl to můj druhý turnus ve vážené Republice Jižní Vietnam a já měl v úmyslu, dokud jsem stále dýchal a měl tu možnost, utratit svůj poslední deseták za uskutečnění veškeré vyšínuté fantazie, jaké jsem byl schopen. V době, kdy jsem se dostal do Oaklandu, jsem v sobě neměl dost tělesných tekutin, abych se pořádně potil. Vracet se do války vypadalo vlastně dost atraktivně. Nechal jsem si dost ze své uniformy (jíž jsem se nevzdal jako známky své náklonnosti), abych se dostal dovnitř přední branou, aniž by mě zjebala „pořádková policie“.

Oakland se od doby korejské války nezměnil. Skladiště plné vystrašených teenagerů s rozkazem jet tam, co viděli v nočních zprávách v televizi. To místo páchlo strachem s velkým „S“. Vešli jste a čekali na letecký transport, přidělený rotě, kde vám jako poddůstojníkovi předali velení nad čtyřiceti až padesáti mladými řadovými vojáky, abyste zajistil, že se dostanou do letadla.

Pár dní jste dohlíželi na kanónenfutr a chtěli jste je sami zabít. Většina těch ubohých parchantů byli pěšáci s pár pro jistotu přiloženými dalšími administrativními nebo technickými týpký. Děcka, která šla do frontových jednotek, se skládala ze dvou typů osobností - tiše rezignovaných a bláznivých macho sráčů. Moc na tom nezáleželo, protože ve

skutečnosti byly oba typy podělané strachy. Nejhůř se dali srovnat ukňouranci, kteří šli dělat technické práce. Pro každý přestupek měli nějakou výmluvu. Po pár uvážlivých náznacích, že bychom je mohli převelet k pěchotě, kňourání ustalo.

Během čekání na let jsem strávil tři dny chozením do poddůstojnického klubu s jakýmsi týpkou od speciálních jednotek a výsadkářů, kteří byli také na svém druhém nebo třetím turnusu. Bojovým zelenáčům jsme se vyhýbali jako moru, pokud jsme nebyli švorc a oni nám nechtěli koupit drinky a nebyli příliš dychtiví slyšet historky z boje. Také jsme si navzájem hlídali záda, aby nám nějaký sráč z administrativy nezměnil rozkazy do 9. pěší divize. Existoval časem osvědčený způsob, jakým pěchota získávala zkušené poddůstojníky. Trochu napálili blbečky, že hledají borce pro speciální jednotky, a přesměřovali je do depa náhradníků, a tak se vyhnuli obvinění z únosu chlápka z přijímacího místa ve Vietnamu.

Přišel den transportu a my nastoupili do letounu TWA nebo jakékoliv jiné společnosti, kterou armádní velitelství leteckých transportů pronajalo. Normální letecká linka s normální letenkou; to bylo během těch opojných dnů, kdy americké letecké společnosti servírovaly slušné jídlo a všechny letušky byly celkem pěkné, energické a nevypadaly jako vaše babičky nebo neměly chování do břicha střeleného rosomáka.

Čtrnáctihodinový let byla nudná dřina nebo chlastačka a záleželo na tom, jestli jste měli peníze nebo ne. Poddůstojníci mohou pít, ale nižší řadové svině měly omezení na dvě až tři piva. Velicím důstojníkem našeho letu je major, kterého znám ještě z dob, kdy byl kapitánem, takže si vyměňujeme lži a sledujeme poručíky, jak se zoufale snaží vzrušit letušky, no, alespoň zaujmout. Hodně štěstí, blbe! Tyto dívky absolvují takovou cestu dvakrát týdně, přivázejí nováčky a odvázejí ty, kdo svůj jednorocní turnus přežili. Slyšely tolik trapných hlášek, že by naplnily řadu encyklopedií. Ale lidské libido je úžasný mechanismus, a je tu neustálý proud nudných troubů, kteří to na ně zkouší. To vše je součástí jejich práce a ony to berou dobře, a při servírování jídel a nápojů se srdečnou elegancí pořád zvládají být malými laskavými bohyněmi aerolinek.

Major jde k nějaké jednotce zvané FANK, což je jakýsi druh speciálního projektu; práce s Kambodžany. Nabízí mi, že mi zařídí převezení. Ale já už s Kambodžany pracoval předtím a velice brzy jsem zjistil, že rychleji než Kambodžané prchá z palby jedině hrdina nasazený

v Saigonu. Ne, to není nic pro mne. Nechci mít kolem sebe válečnický z doby železné z horských kmenů; není to můj oblíbený typ lidí. Zdvořile odmítám a hodiny ubíhají mezi dřmáním a klidným rozhovorem. Začínáme sestupovat do Saigonu, a když se objeví země, všichni nováčci zírají z oken. Venku prší a korálky vody bičují okna; párkrát poskočíme, jsme na zemi a pojíždíme k bránám.

Motory utichají a z interkomu nás v místě určení vesele vítá kapitánův hlas. Po zastavení a vypnutí motorů přichází na palubu podsaditý praporčík s nadváhou a začíná štěkat instrukce; obvyklý seznam toho, co smíme a co nesmíme. Po tomto poutavém úvodu brzy vystupujeme a jdeme pár metrů na shromažďovací místo v terminálu. Po půl hodině čekání v dusném horku se objevuje tlustoch ze základny náhradníků a oficiálně mi nařizuje, abych postavil vojáky do řady. Chvíli se na něj dívám a říkám mu, aby se mi s tou svou tlustou prdelí ztratil z očí, a nechal si to pro sebe. Začíná něco blekotat, ale major mu říká v podstatě to stejné, a ještě dodá komentář o tom, jak by přeložení k frontové jednotce mohlo přispět k jeho objemu v pase. Mašuruje pryč, aby seřval vojíny, a my čekáme, dokud nepřijedou autobusy a nezačnou všechny nakládat na cestu do příjímacího areálu. Kluci jsou všichni vyjevení z exotických vůní a přeplněných ulic nacpaných mopedy a cyklistickou dopravou. Ve stáncích, které lemují silnice, se prodávají všechny možné druhy spotřebního zboží. Hubení asketicky vyhlížející Vietnamci nabízejí vše od oleje WD-40 až po stereo soupravy. Je to kaleidoskop křiklavě namalovaných cedulí a velkého počtu dívek v jasně barevných *ao dais* s výstřihy na boku, vietnamských sukních Suzy Wong.

Pár náhradníků bylo dost rafinovaných, aby si všimli, že ve všech autobusech jsou ozbrojené stráže, a okna jsou zakrytá drátěným pletivem, aby se příslušníkům Vietkongu nebo opilým kovbojům zabránilo v hození granátu do oken. Proplétáme se Saigonem ke kasárnám a vstupnímu místu, kde dostáváme džunglové maskáče a balíčky s dalším oblečením, tropickým vybavením americké armády, jedna sada pro každého, a přidělují nás k jednotkám. Se mnou je další starý voják, Bernie O. Bernie byl v původní letecké útočné jednotce, ze které se nakonec stala mocná 1. divize kavalérie. Byl u armády tak dlouho, že si vypracoval lehkou grácií pohybu zkušeného kapesního zloděje v přeplněném vagónu metra.

Bernie má kulatou irskou tvář, která vypovídá o klidné povaze a užívání přiměřeného množství jemné irské whiskey, která okořeňuje jeho